

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **P. C.**
bytem V. K. 896, X V. K.

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2017, č. j. KUZL-61508/2017-2, ve věci přestupku

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného, citovaného v záhlaví, kterým žalovaný zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Vsetín (dále jen „městský úřad“) ze dne 24. 8. 2017, č. j. MUVS5861/2017/OSA/Vr/14.
2. Městský úřad tímto rozhodnutím uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném do 30. 6. 2018.
3. Přestupku se žalobce dopustil tím, že dne 30. 5. 2017 v 18 h v obci Velké Karlovice na silnici č. II/487 u kruhového objezdu „rozcestí Soláň“ řídil osobní motorové vozidlo

tov. zn. Ford Focus, RZ X, a přes výzvu podle zvláštního předpisu se odmítl podrobit vyšetření, zda při řízení motorového vozidla nebyl ovlivněn alkoholem.

4. Tímto jednáním žalobce porušil § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu. Za přestupek byly žalobci uloženy pokuta ve výši 29 000 Kč a zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu 14 měsíců.
5. **Žalobce v žalobě** namítal, že městský úřad porušil právo žalobce na spravedlivý proces a § 74 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku, protože žalobce nebyl přítomen ústního jednání ze zdravotních důvodů. Žalobce se řádně z jednání omluvil. Poukaz městského úřadu na to, že žalobce byl zastoupen, je irelevantní. Žalobce neměl možnost se k věci před vydáním rozhodnutí vyjádřit a hájit se. Tato nemožnost nemůže být zhojena přítomností právního zástupce. Judikatura a literatura, kterou zmínil žalovaný, se na věc nevztahuje.
6. Další vadou řízení je to, že městský úřad neprovedl výslech žalobce. Žalobce poukazoval na potřebu aplikovat zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí.
7. Žalovaný ve svém rozhodnutí o odvolání neuvedl důvod, proč by se neměl výslech žalobce konat, a proto je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné. Na druhou stranu se žalovaný nadbytečně zabýval omluvou zástupce žalobce, kterou městský úřad odmítl, a nebyla součástí odvolacích námitek. Žalovaný upřel žalobci právo volby procesní taktiky a dopustil se urážky jeho zástupce, což žalobce neponechá bez odezvy.
8. Žalobce navrhl důkaz správním spisem, výslechem žalobce, zejména k jeho zdravotnímu stavu. Zástupce žalobce poznamenal, že žalobce je stále v pracovní neschopnosti.
9. V doplnění žaloby v zákonném termínu v souladu s § 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), žalobce upřesnil, že pracovní neschopnost žalobce byla důležitým důvodem omluvy a že žalobci bylo odepřeno právo nechat vyslýchat svědky proti sobě a ve svůj prospěch.
10. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** vysvětlil, že stěžejní a vlastně jedinou žalobní námitkou žalobce je nesouhlas s tím, že se nemohl účastnit ústního jednání, protože městský úřad neuznal jeho omluvu a tak neprovedl jeho výslech. Spor je proto veden o zákonnost ústního jednání dne 19. 7. 2017.
11. K tomu se žalovaný podrobně vyjádřil ve svém rozhodnutí. Pokud byl žalobce zastoupen, nebylo třeba předvolání doručovat přímo žalobci, stačilo doručení zástupci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2011, č. j. 2 As 111/2011-56, www.nssoud.cz). Ani v odkazovaném případě nebyl třeba výslech žalobce, neboť skutkový stav byl zjištěn již dostatečně z prvotní dokumentace a výslechů policistů. Navíc žalobce nepřišel s žádným zpochybňujícím tvrzením a odlišnou verzí skutkového děje. Omluva žalobce byla bezpředmětná a zástupce žalobce nebyl touto omluvou zproštěn své povinnosti se na jednání dostavit.
12. Je na každém, aby si zvolil takového zástupce, který se může jednání zúčastnit. Pokud zástupce o ústním jednání žalobce neinformoval, může nést odpovědnost za případnou škodu. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 53/2013-37 pro uplatnění procesních práv účastníka řízení není nezbytná jeho účast, stačí přítomnost zástupce. Podle § 34 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“) z úkonů zástupce vznikají práva přímo

zastoupenému. Podmínka osobní účasti nevyplývá ani z čl. 6 odst. 3 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 120/2014-21 je rozhodná pouze omluva zástupce, nemoc obviněného zástupce neomlouvá.

13. V posuzovaném případě předvolával městský úřad žalobce, protože žádného zástupce neměl. Po doručení plné moci městský úřad předvolával pouze zástupce žalobce. Pokud žalobce zmocnil zástupce, nebyl důvod, aby se účastnil jednání osobně. Navíc byl v době zmocnění v pracovní neschopnosti. Zájmy žalobce byl povinen hájit zástupce, kterému městský úřad sdělil včas, že omluvu žalobce nepřijímá. Zástupce přijal zmocnění sedm dní před termínem ústního jednání. Pokud zástupce žalobce věděl, že se nebude moci jednání zúčastnit, neměl zmocnění přijmout. Pokud ho přijal, lze usuzovat o obstrukčním jednání zástupce žalobce, či o pokusu o něj.
14. Městský úřad neměl povinnost provádět výslech žalobce, ani k jeho návrhu, zákon o přestupcích takovou povinnost městskému úřadu nestanovil. V situaci, kdy zde byly provedené výpovědi policistů, a žalobce nepředložil jinou verzi skutkového děje, nebyl výslech policistů nutný.
15. Žalovaný poznamenal, že zástupce provedl v žalobě perfektní výčet rozsudků Evropského soudu pro lidská práva, nicméně se jednalo pouze o neoznačenou citaci (téměř doslovný přepis části strany č. 63) rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 7/2008-55, který se však týkal moderace sankce při změně právní úpravy. Pokud by Nejvyšší správní soud zastával názor, že účast zastoupeného obviněného je v přestupkovém řízení nutná, nemohl by předvolání toliko zmocněnce aprobovat ve svých výše citovaných rozsudcích.
16. Za této situace nelze dovodit, že bylo porušeno právo žalobce na spravedlivý proces. I v rozsudku č. j. 3 As 16/2012-25 Nejvyšší správní soud přijal závěr, že *v situaci, kdy až před ústním jednáním účastník požádá advokáta o zastoupení a ten ihned (bez ohledu na to, zda to bylo tentýž den či v den jednání) požádá o odročení z důvodu kolize s jinou věcí, navíc za situace, kdy jsou pozváni i svědkové, se jeví jako výrazně účelová, s cílem prodloužení délky přestupkového řízení. ... Jestliže se stěžovatel chtěl v daném řízení nechat zastupovat advokátem, potom si jistě mohl advokáta zvolit natolik včas, aby při případné kolizi termínu s jinou povinností advokáta mohla být zajištěna substitute, včetně potřebného času na přípravu obhajoby. Pokud však stěžovatel postupoval tak, jak je shora popsáno, jeho přístup se skutečně mohl jevit nikoliv jako řádně naplňující zásadu součinnosti, nýbrž jako účelový, s cílem činit obstrukce v řízení.*
17. V odkazovaném řízení Nejvyšší správní soud neuznal dokonce ani první omluvu, která navazovala na volbu zmocněnce v nedostatečném časovém předstihu. Proto neměl v daném případě žalovaný důvod nepotvrdit postup městského úřadu, který projevil mnohem vyšší míru vstřícnosti, kdy zmocněnce informoval ještě před jednáním o nepřijetí omluvy.
18. Pokud žalobce ani v žalobě neuvedl žádnou skutečnost, kterou by mu správní orgány zabránily uvést, nebo naznačil, jak by taková skutečnost mohla hypoteticky ovlivnit skutkový a právní závěr, pak osamocená výtku k procesu, byť by byla relevantní, nemůže obstát, jelikož žádný zásah do žalobcovy právní sféry nepřivodila. Naopak je zřejmé, že jde spíše o situaci, kterou popsal Evropský soud pro lidská práva v rozhodnutí ze dne 8. 3. 1962, ve věci I. K., že stížnost, jejímž cílem je toliko vyhnout se důsledkům odsuzujícího

rozhodnutí v trestní věci a nikoli se domáhat Úmluvou zaručeného práva, nezakládá přístup k soudu.

19. Žalovaný poukázal na to, že právní řád není samoučelným a autonomním cílem, jemuž se vše podřizuje. Právní řád je toliko cestou k ochraně a rozumnému uspořádání vztahů ve společnosti. Tvrdí-li někdo, že byl poškozen nezákonným postupem správního orgánu, musí v rámci opravných prostředků také sdělit, jak konkrétně se toto poškození mělo projevit. Pokud žalovaný zkritizoval advokáta, který přijal zmocnění ve věci s nařízeným jednáním, ač věděl, že se jednání nemůže zúčastnit, činil tak pouze hodnocení důvodů jeho omluvy, což bylo právě relevantní pro naplnění podmínek § 74 odst. 1 zákona o přestupcích. Zásadu vstřícnosti podle § 4 odst. 1 správního řádu nelze vykládat tak, že správní orgány činí vše, aby pomohly účastníkovi řízení dosáhnout jeho cíle v řízení.
20. Závěrem žalovaný zopakoval, že součástí žaloby není jediná námitka proti zjištěnému skutkovému stavu ani proti meritornímu rozhodnutí jako taková. Povinností advokáta bylo, aby v žalobě konkrétně tvrdil, jak se porušení procesních práv žalobce projevilo v kvalitě rozhodnutí obou správních orgánů. Na tuto svou povinnost však žalobce rezignoval.
21. **Zástupce žalobce v replice** namítl, že správní řád je k zákonu o přestupcích *lex specialis*, proto se užití § 34 odst. 1 správního řádu neuplatní. Žalobce opětovně poukázal na subsidiaritu trestních předpisů a na to, že ze strany žalobce nešlo o obstrukční taktiku, neboť žalobce byl vážně nemocný s poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2018, č. j. 7 As 331/2017-20. Nutnost účasti žalobce na řízení vyplývá ze zásady ústnosti a § 74 odst. 1 zákona o přestupcích.
22. **Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. s. ř. s.) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 30. 10. 2017.
23. **Soud zjistil ze správního spisu** ve vztahu k souzené věci z oznámení přestupku a úředních záznamů spáchání přestupku tak, jak citoval v úvodním odstavci odůvodnění tohoto rozsudku. Žalobce odmítl podrobit se dechové zkoušce s odůvodněním, že asi 2 h před výzvou vypil püllitrové desetistupňové pivo. Oznámení žalobce odmítl podepsat a vyjádřit se do něj. Podle evidenční karty řidiče měl žalobce v letech 2005 – 2015 tři zákazy řízení motorových vozidel, aktuální stav bodového hodnocení 5 bodů a šest záznamů přestupků.
24. Předvolání k jednání dne 19. 7. 2017 převzal žalobce do vlastních rukou dne 29. 6. 2017. Dne 11. 7. 2017 zástupce žalobce JUDr. Petr Šáda, advokát sídlem Bořice, oznámil převzetí zastupování a požádal, aby byl „*ve věci vyrozumíván. Plnou moc s ohledem na „distanční“ zastupování zašle sám obviněný*“. Zástupce požádal o odročení jednání dne 19. 7. 2017, protože žalobce se nemůže k jednání dostavit pro vážné obtíže s pohybovým aparátem a zástupce má sjednané schůzky s klienty.
25. Dne 11. 7. 2017 zaslal žalobce městskému úřadu plnou moc a rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti.
26. Městský úřad sdělil písemně advokátu, že osobní účast žalobce není u jednání nutná a že důvod omluvy advokáta neakceptuje, neboť schůzky s jinými klienty nejsou závažnou omluvou, pro kterou by městský úřad přesunul termín jednání. Jednání dne 19. 7. 2017 se konat bude a budou na něm vyslechnuti zasahující policisté.

27. Na to písemně advokát sdělil městskému úřadu, že žalobce trvá na své účasti při jednání, a proto opakovaně požádal o odročení.
28. Podle výsledku policistů žalobce odmítl i odběr biologického materiálu a jako důvod odmítnutí uvedl, že ho chtějí zničit, ať toho nechají, ať všechno zruší. Druhý policista sdělil, že zpočátku jednání byl žalobce plačtivý, až když zjistil, že byli neoblomní, řekl, že zničili lidský život.
29. Výzvou ze dne 21. 7. 2017 byl advokát žalobce vyrozuměn o možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí do sedmi dnů, což advokát neučinil.
30. **Městský úřad rozhodnutím ze dne 24. 8. 2017** uznal žalobce vinným ze spáchání shora citovaného přestupku. K omluvě městský úřad zopakoval, že osobní účast žalobce při jednání nebyla nutná a schůzky advokáta s jinými klienty nejsou závažnou omluvou, pro kterou by městský úřad přesunul na jiný termín jednání, na které jsou předvolání k výsledku dva zasahující policisté. Žalobce byl prostřednictvím jeho zástupce řádně předvolán a bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu se nedostavil. Proto projednal městský úřad přestupek v nepřítomnosti žalobce a jeho zástupce v souladu s § 74 odst. 1 zákona o přestupcích.
31. **V odvolání** (zástupce) žalobce namítal, že městský úřad nerespektoval § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, podle kterého se nemůže konat jednání o přestupku v případě, že se žalobce omluvil, protože byl v pracovní neschopnosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, sp. zn. 7 As 9/2009, ze dne 18. 4. 2007, sp. zn. 6 As 34/2006, a ze dne 20. 1. 2006, sp. zn. 4 As 2/2005 - k právu na osobní obhajobu).
32. **Žalovaný v rozhodnutí o odvolání** zdůraznil, že pracovní neschopnost patří mezi důvody oprávněné neúčasti u ústního jednání. Důvody omluvy musí být prokazatelně sděleny úřadu, který je pak posoudí v rámci správního uvážení s ohledem na konkrétní okolnosti případu a dosavadní řízení a tak, aby mezi shodnými nebo podobnými případy nevznikaly nedůvodné rozdíly. Rozhodný je u omluvy důležitý důvod a náležitá omluva. Náležitá omluva předpokládá vždy existenci vážného důvodu.
33. Je třeba odlišit potřebu výsledku účastníka řízení a nutnost konat jednání před správním orgánem. Pokud je účastník řízení zastoupen, není jeho účast na jednání nutná a předvolání správní orgán doručuje jen zástupci. V daném případě nebyl městský úřad povinen doručovat předvolání přímo žalobci. Zástupce žalobce nebyl zbaven povinnosti se k jednání dostavit.
34. Pokud zástupce přijal zmocnění ve věci, kde bylo nařízení jednání, a věděl, že se ho nemůže zúčastnit, měl o tom žalobce informovat, jinak mohl nést odpovědnost za případnou škodu. Schůzky s klienty advokát nijak nedoložil (např. předvoláním k soudu). Jednání advokáta popírá smysl smluvního (a placeného) poskytování právních služeb. Žalovaný citoval z rozsudků Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 53/2013-37 a č. j. 4 As 120/2014-21.
35. Ustálená rozhodovací praxe správních soudů nevyžaduje účast zastoupeného obviněného u ústního jednání. V dané věci předvolal městský úřad přímo žalobce, protože na počátku jednání ještě nebyl zastoupen. Pokud si žalobce zvolil zástupce (navíc v době, kdy byl v pracovní neschopnosti), pak nebyl důvod, aby se k jednání sám dostavil. Zájmy žalobce byl povinen hájit jeho advokát, kterého městský úřad vyrozuměl, že omluva žalobce je

bezpředmětná a omluvu advokáta městský úřad neakceptoval, když nedokázal organizaci své práce přizpůsobit potřebám klienta, jehož zastupování převzal s vědomím nařízeného jednání, ač věděl, že se ho nemůže zúčastnit. Takový postup advokáta svědčil o obstrukčním jednání, či pokusu o něj.

36. Žalobce neměl důvod spoléhat se na to, že městský úřad bude jeho účast při jednání vyžadovat. Pokud by městský úřad žalobcovu účast vyžadoval, zvláště by ho o tom písemně vyrozuměl. To se však nestalo. Městský úřad naopak informoval advokáta žalobce, že omluvu neakceptuje a advokát měl dost času na to reagovat (což učinil přípisem ze dne 17. 7. 2017).
37. Městský úřad neporušil právo žalobce, aby se k věci vyjádřil a kladl svědkům otázky. O tato práva se připravil žalobce sám tím, že si zvolil obhájce, který neměl čas se k jednání dostavit.
38. Městský úřad postupoval v souladu s § 74 zákona o přestupcích, když provedl dne 19. 7. 2017 jednání v nepřítomnosti žalobce. Vysvětlení městského úřadu je srozumitelné a podložené judikaturou Nejvyššího správního soudu.
39. Žalobce se měl možnost vyjádřit k přestupku ještě dále ve lhůtě, kterou mu dal k vyjádření k věci a podkladům rozhodnutí. Tuto výzvu advokát žalobce neoslyšel. K realizaci práva na obhajobu nemůže správní orgán obviněného nijak nutit. Samotné opětovné prohlášení, že se chce k věci vyjádřit, nestačí. Namísto obecných lidskoprávních frází měl žalobce učinit konkrétní souvislá skutková a právní tvrzení k věci.
40. Soud dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.
41. Sporná byla mezi účastníky řízení otázka, zda ústní jednání o přestupku dne 19. 7. 2017 proběhlo v souladu se zákonem.
42. Podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích *o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.*
43. Podle § 34 odst. 1 správního řádu *zástupce podle § 32 a 33 v řízení vystupuje jménem zastoupeného. Z úkonů zástupce vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému.*
44. Správní orgány jsou v rámci své diskreční pravomoci oprávněny posoudit i důvodnost omluvy z jednání (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2008, č. j. 2 As 16/2008-41, ze dne 27. 6. 2013, č. j. 1 As 40/2013-34, nebo ze dne 23. 12. 2013, č. j. 8 As 54/2013-29) a nemají povinnost vyzývat obviněného k doplnění důvodů omluvy (viz rozsudek téhož soudu ze dne 23. 10. 2013, č. j. 9 As 6/2013-26).
45. Posouzení důležitosti důvodu svěřil zákonodárce správnímu orgánu a jeho správnímu uvážení při výkladu neurčitého právního pojmu *náležitá omluva* a *důležitý důvod* omluvy. Podle § 78 odst. 1 věta druhá s. ř. s. *soud správní uvážení nepřezkoumává, pokud správní orgány nepřekročily jeho meze nebo jej nezneužily*. V daném případě soud při výkladu uvedených neurčitých právních pojmů nezjistil ani překročení mezí správního uvážení, ani jeho zneužití. Ostatně ani žalobce vůbec nekonkretizuje, jak a čím měly být zneužity či překročeny. Žalobce za dané situace nemohl legitimně očekávat, že přestupek nebude městský úřad dne 19. 7. 2017 projednávat. Městský úřad o nepřijetí omluvy navíc zástupce žalobce vyrozuměl písemně. Pokud advokát upřednostnil jednání s jiným klientem, měl si

advokát zajistit zastoupení jiným advokátem nebo koncipientem, jak se to běžně v praxi děje. Případně mohl žalobce zmocnit jiného advokáta sám.

46. Ke sporné otázce se vyjádřil již Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 30. 4. 2014, č. j. 8 As 107/2013-46: *II. Zastupování klienta v rámci advokátní praxe není bez dalšího důvodem, který by správní orgán byl povinen automaticky uznat jako náležitou omluvu. Advokát může řešit kolidující jednání zpravidla substitucí. Obdobný názor zastává také Ústavní soud. Přestože Ústavní soud vyslovil tyto závěry ve věcech, kdy advokát vystupoval v pozici zástupce účastníka řízení, Nejvyšší správní soud neshledal důvod odchýlit se od této judikatury v situaci, kdy advokát je sám účastníkem řízení o přestupku (obviněným) a omlouvá svou neúčast na jednání zastupováním klientů. III. Pokud je jednotlivec příslušníkem určitého povolání nebo stavu, je zcela legitimní předpokládat, že je schopen jednat se znalostí a pečlivostí, která je s jeho povoláním nebo stavem spojena.*
47. S ohledem na průběh celého správního řízení u správních orgánů obou stupňů je třeba vykládat uvedené neurčité právní pojmy v kontextu celé situace, včetně zjištěného skutkového stavu, obsahu námitek a jednání obviněných - srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2009, č. j. 7 As 28/2009-99, podle kterého *důležitost důvodu omluvy obviněné z přestupku a jejího zástupce (advokáta) z neúčasti u ústního jednání (§ 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) je třeba posuzovat z hlediska jejího pořadí, obsahu, v jakém stadiu řízení byla omluva uplatněna (doba od zahájení správního řízení nebo doba do zániku odpovědnosti za přestupek), o jak dlouhý pobyt advokáta (zástupce) v zahraničí jde, zda ze spisu či jiných skutečností nevyplyvá jakákoliv obstrukční snaha či potřeba obviněné z přestupku nebo jejího zástupce působit průtahy v řízení nebo dosáhnout zániku odpovědnosti za spáchání přestupku apod.*
48. V souzené věci podle soudu žalobce a jeho zástupce relevantní důležitý důvod s ohledem na celý průběh správního řízení neuvedli a především svá tvrzení vůbec nedoložili žádnými doklady. Zástupce žalobce omlouval svou neúčast na projednání přestupku obecným tvrzením o zastupování klientů v rámci své advokátní praxe.
49. V dané věci obdobně platí i právní názor podle nálezu Ústavního soudu ze dne 12. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 68/97, Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu č. 74/1997: *V případech, kdy zástupce žádá soud, aby již nařízené jednání přeložil na jiný termín, není věcí obecného soudu - pokud uváděné důvody neshledá dostatečně závažnými - aby o svém odmítavém stanovisku k takové žádosti žadatele uvědomoval; je věcí zástupce, zejména je-li jím advokát, aby se sám a zavčas o osudu své žádosti přesvědčil a stanovisku obecného soudu přizpůsobil režim svého pracovního dne. Časová kolize zástupce mezi zastupováním u různých jednání (procesních úkonů) zpravidla není dostatečně závažným důvodem pro to, aby kterékoli již nařízené jednání (procesní úkon) bylo odročováno, neboť je na samotném zástupci, aby – bez újmy na procesním postavení a zájmech zastupovaného - nastalou kolizi podle své vůle a výběru řešil substitucí (§ 16, § 26 odst. 1 zákona č. 85/1996 Sb. ČR, o advokacii). Zásad spravedlivého procesu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) se proto nemůže dovolávat ten účastník řízení před obecnými soudy (jinými orgány veřejné moci), který, ač řádně a zavčas (§ 115 odst. 2 občanského soudního řádu) o jednání obecného soudu (jiného orgánu veřejné moci) uvědoměn, toto jednání zmeškal, a to pro příčiny tkvící v jeho nedostatečné procesní obezřetnosti nebo ten, kdo řádně a včasné uplatnění svých procesních práv zanedbal; totéž platí i v případech, spočívá-li nedostatek procesní aktivity či obezřetnosti na straně advokáta, jehož si účastník řízení před obecnými soudy (jinými orgány veřejné moci) zvolil a který za řádný výkon převzatého zastoupení zastoupením podle zákona a pravidel svého povolání odpovídá (obdobně např.*

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 11. 2002, sp. zn. II. ÚS 100/02, nebo ze dne 5. 1. 2012, sp. zn. III. ÚS 3736/11).

50. Po obviněném advokátovi je navíc možné spravedlivě požadovat, aby omluvu založenou na zastupování klienta řádně doložil. Především, aby prokázal, že skutečně zastupuje klienta v řízení, které ve své omluvě uvedl, a aby vysvětlil a prokázal, z jakých konkrétních důvodů nebylo možné zastupování klienta vyřešit prostřednictvím substituce, případně jiným způsobem. Těmto požadavkům zástupce žalobce nedostal a neprokázal, že mu zastupování klientů skutečně bránilo v možnosti účastnit se projednání přestupku, ani že zde existovaly objektivní okolnosti, které mu bránily uspořádat si své pracovní záležitosti takovým způsobem, který by umožnil jeho účast na předmětném jednání.
51. Složitost případné substituce žalobce nenamítal a soud neshledal v daném případě s ohledem na obsah správního a soudního spisu nic, čím by se případ odlišoval od jiných obdobných případů týkajících se dané skutkové podstaty a vznesené námitky k ústnímu jednání.
52. Výklad stěžovatele, že je možné omluvit se z projednání přestupku z jakéhokoliv (i nezávažného) důvodu odporuje smyslu i účelu § 74 odst. 1 zákona o přestupcích i bohaté judikatuře Nejvyššího správního soudu k této otázce. Stěžovatel je přitom advokátem, u něhož se přiměřená znalost právních předpisů důvodně předpokládá. Pokud je jednotlivec příslušníkem určitého povolání nebo stavu, je zcela legitimní předpokládat, že je schopen jednat se znalostí a pečlivostí, která je s jeho povoláním nebo stavem spojena (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2013, č. j. 8 Afs 31/2012-53, obdobnou zásadu v oblasti soukromého práva výslovně upravuje § 5 občanského zákoníku).
53. Pro úplnost soud dodává, že repliku podal zástupce žalobce, který měl plnou moc pouze k podání žaloby, replika tak není právně účinná. Nad rámec rozhodnutí soud poznamenává k námitce zástupce žalobce, že správní řád je k zákonu o přestupcích *lex specialis*, proto se užití § 34 odst. 1 správního řádu neuplatní, že tento závěr zástupce žalobce je nesprávný. Obecnější úpravu správního řízení obsahuje správní řád, nikoli zákon o přestupcích. Podle § 51 zákona o přestupcích *není-li v tomto nebo jiném zákoně stanoveno jinak, vztahují se na řízení o přestupcích obecné předpisy o správním řízení*. Podle § 1 odst. 1 správního řádu *tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup*. Obdobně podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2004, č. j. 6 As 50/2003-41, *omluvu z ústního projednání přestupku (§ 74 odst. 1 zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích), je nutno hodnotit i s ohledem na § 4 odst. 1 správního řádu, použitého ve spojení s § 51 zákona o přestupcích. Pokud obviněný z přestupku opakovaně tvrdí, že ve dny, na které bylo stanoveno ústní jednání, nebyl na území České republiky, a přitom se vůbec nepokusil se správním orgánem sjednat termín ústního jednání na dobu před jeho odjezdem, nejedná se o náležitou omluvu, ale o účelové vyhýbání se ústnímu projednání přestupku*.
54. Zákon o přestupcích nemá svá ustanovení o zastupování, proto bylo třeba aplikovat § 34 odst. 1 správního řádu. Zastoupení je obecným institutem celého právního řádu a jeho podstata je v celém právním řádu jednotná. Pokud by v řízení vystupoval zástupce jménem zastoupeného a z úkonů zástupce by nevznikala práva a povinnosti přímo zastoupenému, zastoupení by ztratilo smysl, resp. by se o zastoupení vůbec nejednalo.
55. Zástupcem žalobce zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2018, č. j. 7 As 331/2017-20, obsahuje právní názor, že správní orgán I. stupně nepochybil, pokud

(za daných konkrétních okolností) přestupek projednal v nepřítomnosti žalobce (bod 29). Naopak, shodně jako v souzené věci v citovaném případě dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že zástupce žalobce svoji neúčast na ústním jednání nepodepřel řádnou a bezodkladnou omluvou ve smyslu § 74 odst. 1 zákona o přestupcích a šlo o obstrukční jednání (zástupce) žalobce.

56. Neopodstatněná je námitka, že správní orgány měly provést výslech žalobce. Žalobce byl zastoupen a jeho výslechu ke zjištění skutkového stavu věci nebylo třeba. Skutkový stav byl zjištěn dostatečně a v souladu s § 3 a § 50 násl. správního řádu z dokumentace ve správním spise, zejména z výslechů policistů, které byly jako důkazy bezvadné a které byly v souladu s písemnostmi pořízenými před zahájením správního řízení. Žalobce měl možnost v průběhu celého správního řízení i celého soudního řízení správního se k věci vyjádřit, což však mimo citovaná podání neučinil. Žalobce měl možnost se seznámit i s podklady pro vydání rozhodnutí, o čemž byl poučen v předvolání, které převzal dne 29. 6. 2017. Zástupce žalobce byl o možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí poučen ve výzvě ze dne 21. 7. 2017, která mu byla doručena do datové schránky dne 23. 7. 2017. Zástupce na ni do vydání rozhodnutí o přestupku dne 24. 8. 2017 městským úřadem vůbec nereagoval.
57. Navrhovaný výslech žalobce soud neprováděl vzhledem ke shora uvedeným důvodům, protože by byl nadbytečný.
58. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily správně skutkový stav, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil. Soud se ztotožnil i s argumentací žalovaného uvedenou ve vyjádření k žalobě.
59. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 31. července 2019

JUDr. Martina Radkova, Ph.D. v. r.
samosoudkyně